

3. Udligning af forskelle i kommunernes og amtskommunernes beskatningsgrundlag

Udligning vedrørende beskatningsgrundlag sker for amtskommunernes vedkommende efter reglerne om skattegrundlagstilskud i lov om generelle tilskud til amtskommuner og kommuner. For kommunerne gælder reglerne i lov om kommunal udligning, og endelig findes der i lov om udligning i hovedstadsområdet regler om udligning vedrørende beskatningsgrundlag for områdets kommuner og amtskommuner.

Som led i det samlede kompleks af lovforslag foreslås følgende ændringer i reglerne om udligningsordningerne:

a) Beskatningsgrundlaget

I alle udligningsordningerne er udgangspunktet beskatningsgrundlaget, der beregnes som (amts)kommunens indkomstskattegrundlag med tillæg på 20 pct. af de afgiftspligtige grundværdier.

Som det blev bebudet i statsministerens åbningsredegørelse, foreslås det, at beskatningsgrundlagsbegrebet ændres, således at indregningsprocenten for grundværdierne i alle udligningsordningerne reduceres fra 20 til 10. Forslaget har udelukkende karakter af en tilpasning af udligningsordningerne til de forudsætninger, der gælder ved disses indførelse. Særligt efter den 16. almindelige vurdering er der sket en forrykkelse af balancen mellem elementerne i beregningen af (amts)kommunernes beskatningsgrundlag, det vil sige indkomsterne og grundværdierne. Grundværdierne vil herved blive overvurderet med den konsekvens, at der danner sig et fortegnet billede af (amts)kommunernes reelle skattekraft. Da de omhandlede ordninger blev indført, indbragte hver beskattet indkomstkroner gennemsnitligt for hele landet ca. 5 gange så stort et kommunalt og amtskommunalt skatteprovenu, som hver beskattet grundværdikrone. I overensstemmelse med dette forhold mellem kommunernes og amtskommunernes udnyttelse af de to grundlag for skatteudskrivningen medregnedes 20 pct. af grundværdierne ved opgørelsen af det samlede beskatningsgrundlag. Efter den 16. almindelige vurdering er forholdene imidlertid ændret i et sådant omfang, at hver beskattet indkomstkroner indbringer ca. 10 gange så stort et kommunalt og amtskommunalt skatteprovenu som hver beskattet grundværdikrone, hvorfor indregningsprocenten bør nedsættes som foreslået.

b) Skattegrundlagstilskud til amtskommunerne

Københavns og Frederiksberg kommuner varetager ikke blot kommunale, men også amtskommunale opgaver. Der foreslås tilvejebragt hjemmel til at give de to kommuner amtskommunalt skattegrundlagstilskud i det omfang, de i øvrigt opfylder betingelserne herfor. Derved vil de to kommuner blive ligestillede med de øvrige amtskommuner for så vidt angår sikringen af beskatningsgrundlag. Samtidig agter indenrigsministeren efter lovens § 3 at søge finansudvalgets tilslutning til en nedsættelse af udligningsgrundlaget fra 106,6 til 105 pct. Der er tale om en teknisk tilpasning af udligningsgrundlaget til ændringerne ved Københavns og Frederiksberg kommuners inddragelse i ordningen, således at omfanget af udligningen ved skattegrundlagstilskuddet opretholdes uændret.

Indenrigsministeren agter endvidere i hvert af årene 1981–1985 at søge finansudvalgets tilslutning til en nedsættelse af udligningsgrundlaget med 1 pct., således at udligningsgrundlaget i 1985 udgør 100 pct., og at der ydes amtskommunerne kompensation for deres tab herved gennem tilsvarende forhøjelser af tilskuddet efter objektive udgiftsbehovskriterier.

Den påtænkte nedsættelse af udligningsgrundlaget skal ses i sammenhæng med den gradvise optrapning af takstbetalingen for de statslige sygehuse og afvikling af statstilskuddet til landsdelsafdelingerne på de amtskommunale sygehuse, jfr. nedenfor under afsnit III.

c) Kommunal udligning, hovedstadsudligning, vækstkommunal udligning

De kommunaløkonomiske fordelingsvirkninger som følge af de under 1.c) foran omtalte forslag til ændringer af kriterier og vægte for tilskuddene efter objektive udgiftsbehovskriterier foreslås afbalanceret ved en skærpelse af udligningen af forskelle i beskatningsgrundlag, således at omlægningen i alt væsentligt ikke fører til store tab for kommuner med lavt beskatningsgrundlag.

Ud over den under b) nævnte nedsættelse af udligningsgrundlaget for det amtskommunale skattegrundlagstilskud stilles der derfor som led i det samlede kompleks forslag om ændring af de pågældende bestemmelser i lov om kommunal udligning og lov om udligning i hovedstadsområdet, der indebærer en skærpelse af den kommunale udligning ved:

- en forhøjelse af tilskudsprocenten fra 43,3 til 50 pct. af den gennemsnitlige skatteudskrivning for de kommuner, hvis beskatningsgrundlag pr. indbygger ligger under landsgennemsnittet,